

P7_TA-PROV(2012)0228

Azerbajdzjan

Europaparlamentets resolution av den 24 maj 2012 om läget för de mänskliga rättigheterna i Azerbajdzjan

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av sina tidigare resolutioner om situationen i Azerbajdzjan, särskilt resolutionerna om mänskliga rättigheter,
- med beaktande av sin resolution av den 18 april 2012 innehållande Europaparlamentets rekommendation till rådet, kommissionen och Europeiska utrikestjänsten om förhandlingarna om associeringsavtalet mellan EU och Azerbajdzjan¹,
- med beaktande av partnerskaps- och samarbetsavtalet mellan Europeiska gemenskapen och Azerbajdzjan som trädde i kraft 1999, och av de pågående förhandlingarna mellan de bägge parterna om ett nytt associeringsavtal avsett att ersätta det föregående avtalet,
- med beaktande av det gemensamma meddelandet till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén ”Delivering on a new European Neighbourhood Policy” av den 15 maj 2012,
- med beaktande av det nya nationella handlingsprogram för effektivare skydd av de mänskliga rättigheterna och friheterna i Azerbajdzjan, vilket godkändes av landets president den 27 december 2011,
- med beaktande av artiklarna 122.5 och 110.4 i arbetsordningen, och av följande skäl:
 - A. Azerbajdzjan deltar aktivt i den europeiska grannskapspolitiken och det östliga partnerskapet och har åtagit sig att respektera demokrati, mänskliga rättigheter och rättstatsprincipen, vilka är centrala värderingar i dessa initiativ. Under de senaste åren har dock överlag situationen för de mänskliga rättigheterna stadigt försämrats trots de åtaganden som tagits med i handlingsplanen inom den europeiska grannskapspolitiken. Icke-statliga organisationer och oberoende medier har utsatts för alltmer påtryckningar och hotelser och detta har skapat en utbredd fruktan bland oppositionen och människorättsförsvarare samt bland ungdomsaktivister och sociala nätverksaktivister samt lett till självcensur bland journalister.
 - B. I huvudstaden Baku skingrades fredliga protester av polisen den 15 maj 2012. De protesterande hade krävt att de politiska fångarna skulle försättas på fri fot innan Azerbajdzjan står värd för Eurovisionsschlagerfestivalen den 26 maj 2012. Att myndigheterna i Azerbajdzjan tar till våld mot fredliga demonstranter innebär att landet inte följer de åtaganden det gjort inför EU och inom ramen för Europarådet och Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE).
 - C. Oberoende journalister, människorättsförsvarare och andra som vill uttrycka sin åsikt, undersöka frågor av allmänt intresse eller kritisera de statliga myndigheterna i

¹ Antagna texter, P7_TA(2012)0127

Azerbajdzjan har utsatts för angrepp, trakasserats, hotats eller fängslats. Särskilt oroväckande är fallen med journalisterna Idrak Abbasov och Khadija Ismaylova.

- D. Elnur Mecedli, som är aktivist och medlem av oppositionspartiet Folkfronten släpptes ur fängelset den 16 maj.
- E. Eurovisionsschlagerfestivalen 2012, som ska gå av stapeln i Baku den 26 maj 2012, borde ge Azerbajdzjan en möjlighet att visa sitt engagemang till förmån för demokrati och mänskliga rättigheter.
- F. Hundratals egendomar har exproprierats utan vare sig insyn eller redovisningsskyldighet och tusentals bostadsägare i Baku har avhysts med tvång, för att inte stå i vägen för olika utvecklingsprojekt, såsom i området strax intill Nationella flaggtorget, där Bakus Kristallpalats är beläget, alltså den plats där bland annat Eurovisionsschlagerfestivalen 2012 kommer att hållas, tillsammans med andra framtida evenemang.
- G. Press- och mediefriheten åsidosätts ofta. Inte heller finns det några praktiska garantier för obegränsad frihet på internet, bland annat i form av yttrande- och föreningsfrihet på nätet.
- H. Azerbajdzjan har en icke permanent plats i FN:s säkerhetsråd under perioden 2012–2013, och har förpliktigt sig till att upprätthålla de värderingar som uttrycks i FN:s människorättskonvention.
- I. Azerbajdzjan är medlem i Europarådet och har undertecknat den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.
 - 1. Europaparlamentet uppmanar Azerbajdzjans myndigheter att omedelbart upphöra med all verksamhet riktad mot yttrande- och mötesfriheten, eftersom detta är oförenligt med Azerbajdzjans åtaganden i fråga om demokrati och skydd av de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.
 - 2. Europaparlamentet fördömer den brutala misshandeln av Idrak Abbasov, som är journalist för tidningen ”Zerkalo” och ”Institutet för reportrarers frihet och säkerhet”, en misshandel som förövades av polisen och det statliga oljebolaget SOCAR:s säkerhetsvakter i samband med att Abbasov filmade rivningar av hus i bostadsområdet Sulutapa i Baku.
 - 3. Europaparlamentet fördömer utpressnings- och skrämselfkampanjen mot den undersökande journalisten Khadija Ismaylova, vilken föranletts av de undersökningar som Ismaylova har gjort av de affärsintressen som president Alijevs familj påstått ha.
 - 4. Europaparlamentet konstaterar att Azerbajdzjans myndigheter har inlett en undersökning av angreppen på journalister och att dessa undersökningar fortfarande pågår, och uppmanar myndigheterna att se till att fallen utreds effektivt och att de som stått bakom angreppen ställs inför rätta.
 - 5. Europaparlamentet uppmanar Azerbajdzjans myndigheter att tillåta fredliga protester och förbjuda polisen att ingripa mot journalister som arbetar med att rapportera om demonstrationer.

6. Europaparlamentet fördömer trakasserierna av samt skrämselfaktiken och våldet mot journalister och andra som fredligt uttrycker sin åsikt. Parlamentet uppmanar myndigheterna att omedelbart frige dem som sitter i fängelse eller är häktade till följd av politiskt motiverade anklagelser, bland dem de sex journalisterna Anar Bayramli, Ramil Dadashov, Vugar Gonagov, Zaur Guliyev, Aydin Janiyev, Avaz Zeynalli liksom Bakhtiar Hajiev, som är aktivist inom sociala medier, Vidadi Isganderov, som är advokat och ledare för en icke-statlig organisation, Taleh Khasmammadov, som är människorättsaktivist och advokat, samt aktivister som fängslats under olika politiskt motiverade anklagelser i samband med de fredliga protesterna i april 2011.
7. Europaparlamentet erinrar om sin ståndpunkt om att det associeringsavtal mellan EU och Azerbajdzjan som just nu håller på att förhandlas fram bör innefatta klausuler om och riktmärken för skydd och främjande av mänskliga rättigheter, framför allt mediernas frihet och rätten till yttrande-, förenings- och mötesfrihet, något som avspeglar de principer och rättigheter som fastställts i Azerbajdzjans statsförfattning samt Azerbajdzjans åtaganden inom ramen för Europarådet och OSSE.
8. Europaparlamentet uttalar sin sympati för dem som agerat till förmån för kampanjen ”Sjung för demokratin”, som lanserades inför Eurovisionsschlagerfestivalen som kommer att gå av stapeln i Baku, och hoppas att deras verksamhet kan bidra till att få till stånd oundgängliga demokratiska reformer och en avsevärd förbättring av situationen för de mänskliga rättigheterna i landet.
9. Europaparlamentet oroar sig för att personer med tvång avhysts från byggnader och att byggnader rivits, som ett led i en stor ombyggnadsplan i Baku, som delvis har anknytning till den kommande Eurovisionsschlagerfestivalen. Parlamentet uppmanar Azerbajdzjans myndigheter att garantera att de pågående nybyggnadsarbetena i Baku följer relevant lagstiftning och att omflyttningen av invånare görs via öppna rättsliga förfaranden och med skälig ersättning.
10. Europaparlamentet välkomnar att Elnur Mecedli, som är medlem av oppositionspartiet Folkfronten, har frigetts ur fängelset och uppmanar Azerbajdzjans regering att bevilja visum för Europarådets parlamentariska församlings särskilde rapportör för politiska fångar, för att han, i enlighet med sitt uppdrag, ska kunna besöka landet.
11. Europaparlamentet uppmanar Azerbajdzjans myndigheter att garantera de digitala friheterna, bland dem censurerad tillgång till information och kommunikation, som är universella rättigheter och utgör en oeftergivlig förutsättning för sådana mänskliga rättigheter som yttrandefriheten och tillgången till information, liksom också för att garantera insyn och redovisningskyldighet i det offentliga livet.
12. Europaparlamentet uppmanar Azerbajdzjans myndigheter att anta förslaget till lag om förtal, där förtal och ärekränkning avkriminaliseras. Parlamentet välkomnar de samhällsdiskussioner som förts i Azerbajdzjan om antagandet av en sådan lag, det nära samarbete som förts med OSSE i denna fråga samt Azerbajdzjans myndigheters avsikt att anta lagförslaget före utgången av året.
13. Europaparlamentet uppmanar Azerbajdzjans myndigheter att få vallagstiftningen samt lagstiftningen om mötesfrihet, föreningsfrihet och mediernas frihet att stämma överens med internationella normer och se till att den oinskränkt genomförs.

14. Europaparlamentet uppmanar med kraft Azerbajdzjans myndigheter att intensifiera reformarbetet inom alla områden av rättsväsendet: åtal, rättegång, dom, frihetsberövande och överklagande.
15. Europaparlamentet uppmanar Azerbajdzjans myndigheter att rätta sig efter alla de domar från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna som berör Azerbajdzjan.
16. Europaparlamentet uppmanar vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik samt rådet och kommissionen att noggrant övervaka situationen för de mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna i Azerbajdzjan efter Eurovisionsschlagerfestivalen. Parlamentet uppmanar rådet att överväga möjligheten att införa målinriktade sanktioner mot dem som är ansvariga för kränkningar av de mänskliga rättigheterna, såvida dessa kränkningar skulle fortsätta.
17. Europaparlamentet fördömer skarpt de hot som radikala islamistiska organisationer och enskilda riktat mot deltagarna i den kommande Eurovisionsschlagerfestivalen, framför allt mot dem som hör till gruppen hbt-personer. Parlamentet uttalar sitt starka stöd för Azerbajdzjans identitet som konfessionslös stat, liksom för landets fria val av utrikespolitisk inriktning.
18. Europaparlamentet fördömer skarpt terrorismen, oavsett vilka former och uttryck den tar sig, och sätter stort värde på Azerbajdzjans bidrag till kampen mot terrorism och extremism på det regionala och internationella planet.
19. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, Europeiska utrikestjänsten, Azerbajdzjans och EU:s medlemsstaters regeringar och parlament samt FN:s råd för mänskliga rättigheter.